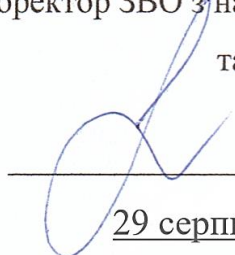

"Затверджую"

проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО
29 серпня 2025р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни **ВК 5.1**

КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ

підготовки третій освітньо-науковий рівень вищої освіти

галузі знань **І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **ІЗ Педіатрія**

(шифр і назва спеціальності)

Форма навчання **заочна**

Спеціальність	ІЗ Педіатрія
Освітньо-наукова програма	“ Педіатрія”, 2025
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2025-2026
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	1,5 кредити ЄКТС
Курс / семестр	І курси / 2 семестр
Укладач (і)	доцент ЗВО Святослав СЕМЕНЕНКО; доцент ЗВО Алла ЖАМБА clinpharm@vnmu.edu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	доцент ЗВО Святослав СЕМЕНЕНКО; професор ЗВО Катерина ПІВТОРАК; доцент ЗВО Інна ДОРОШКЕВИЧ; доцент ЗВО Раїса БАРАЛО; доцент ЗВО Лариса ВОЗНЮК; доцент ЗВО Ніна КОНОВАЛОВА; доцент ЗВО Ольга КИРИЧЕНКО; доцент ЗВО Алла ЖАМБА
Місце проведення, контакти	Кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології Адреса: 21036, м. Вінниця, вул. Пирогова, 56, clinpharm@vnmu.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

В сучасній педіатричній практиці широко використовуються лікарські засоби різних фармакологічних груп. Нові різноманітні за будовою та механізмом дії засоби застосовуються для лікування різних захворювань, істотно поширивши можливість фармакотерапії. Для правильного обґрунтованого застосування лікарських засобів слід знати основи фармакокінетики та фармакодинаміки, показання та протипоказання до їх призначення. Фармакотерапія багатьох захворювань в педіатричній практиці базується на призначенні комбінацій лікарських засобів. З урахуванням цього, слід адекватно оцінювати результати взаємодії лікарських засобів.

Основним фокусом програми є вивчення питання ефективної та безпечної індивідуалізованої фармакотерапії шляхом оволодіння знаннями фармакокінетики та фармакодинаміки, взаємодії та побічної дії основних груп лікарських засобів, їх зміни при патології різних органів і систем та раціональному вибору ЛЗ при різних захворюваннях у різних вікових групах.

Головним завданням при викладанні предмета є підготовка спеціаліста з достатнім обсягом теоретичних знань і практичних навичок для проведення максимально раціональної медикаментозної терапії у конкретного хворого, який володіє методологією індивідуального підбору ефективних та безпечних препаратів на підставі фармакокінетики, фармакодинаміки, можливих виявів побічної дії, особливостей перебігу захворювання, віку хворого, оптимальних лікарських форм, складання раціональних комбінацій ліків.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Клінічна фармакологія» зі спеціальності ІЗ Педіатрія, розроблена відповідно до вимог чинного законодавства України та на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 228 Педіатрія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України №1539 від 29.10.2024 та освітньо-наукової програми зі спеціальності 228 «Педіатрія» Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Клінічна фармакологія” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь в сфері впливу лікарських засобів на організм здорової і хворої дитини, розробки принципів і методів вивчення дії фармакологічних препаратів в клінічних умовах, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Клінічна фармакологія” є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих різних профілів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна “Клінічна фармакологія” забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні програмні компетентності дисципліни:

ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми педіатрії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні програмні компетентності дисципліни:

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері педіатрії і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК2. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері педіатрії та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК3. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проектів у сфері педіатрії усно і письмово державною та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК5. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики педіатрії.

СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері педіатрії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК7. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, методи моделювання, аналізу даних, сучасні цифрові технології, бази даних та Інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері педіатрії.

СК8. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері педіатрії та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК9. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання, дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, з урахуванням сучасних тенденцій та трендів останніх досягнень світової науки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН2. Критично мислити, узагальнювати й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, приймати ефективні рішення на основі сучасних методів прийняття рішень, логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів.

ПРН3. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми педіатрії державною та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних/емпіричних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН6. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері педіатрії, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень.

ПРН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичного спрямування, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері педіатрії.

ПРН8. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері педіатрії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ПРН9. Планувати і виконувати дослідження з педіатрії та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням

норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (ОМР), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

ПРН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері педіатрії та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН11. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері педіатрії, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти може володіти навичками методології вибору оптимального лікарського препарату, його дози, шляху і режиму введення для конкретного хворого з урахуванням супутніх захворювань пацієнта.
2. Володіти методами оцінки ефективності та безпеки ЛЗ у здорової та хворої людини, проведення лікарського моніторингу, вдосконалення фармакотерапії при різних захворюваннях, дослідження фармакогенетики та особливостей фармакодинаміки, фармакокінетики, а також взаємодії та проявів небажаних побічних реакцій лікарських засобів у клініці.
3. Прогнозувати результати підвищення ефективності та безпечності клінічного застосування наявних лікарських засобів за показниками доказової медицини.
4. Аналізувати та прогнозувати розвиток побічної дії ліків та проводити відповідну корекцію.
5. Здобувач вищої освіти може розробляти найбільш раціональні комбінації при проведенні сучасної фармакотерапії з урахуванням фармацевтичної, фармакокінетичної і фармакодинамічної взаємодії лікарських засобів.
6. Проводити дослідження клінічної ефективності лікарських засобів у пацієнтів з різними захворюваннями у відкритих, подвійних сліпих, рандомізованих, порівняльних та плацебо-контрольованих дослідженнях.
7. Проводити розробку та оптимізацію методів фармакотерапії та профілактики захворювань у різних груп пацієнтів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.
8. Проводити фармако-економічне дослідження вартості різних терапевтичних та профілактичних режимів призначення лікарських засобів.

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Лекції	2
Практичні заняття	2
Самостійна роботи	41
Всього	45

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	К-сть годин
1.	Тактика вибору антибіотиків	2
Усього		2

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Взаємодія лікарських засобів	2
	Усього	2

4.3 Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	К-сть годин
1.	Фармакокінетика та її значення для фармакотерапії	4
2.	Особливості фармакогенетики	4
3.	Принципи доказової медицини.	4
4.	Методи клінічних випробувань ліків – доклінічні та клінічні етапи досліджень	2
5	Клінічна фармакологія антикоагулянтів, інгібіторів фібринолізу, фібринолітиків, антиагрегантів	2
6.	Особливості призначення антигіпертензивних засобів при коморбідних станах	2
7.	Клінічна фармакологія сучасних сечогінних ЛЗ	2
8.	Тактика вибору антибіотиків при різних нозологіях	2
9.	Клінічна фармакологія лікарських засобів, що застосовуються в пульмонології	3
10.	Клінічна фармакологія імуномодуляторів.	3
11.	Клінічна фармакологія лікарських засобів, що застосовуються в гастроентерології	3
12.	Клінічна фармакологія цукрознижуючих ЛЗ та інсулінотерапія	2
13.	Клінічна фармакологія ГК. Клінічна фармакологія НПЗЛЗ	2
14.	Проблеми болю та знеболення. Клінічна фармакологія ненаркотичних та наркотичних анальгетиків	2
15.	Клінічна фармакологія антигістамінних ЛЗ.	2
16.	Побічна дія ліків, органотоксичність ЛЗ	2
	Усього	41

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснення різних клінічних ситуацій, бесіда, консультація, навчальна дискусія, аналіз історій хвороб пацієнтів стаціонарних відділень, клінічно-дослідні роботи, навчання аспірантів на проблемних ситуаціях з метою підготовки до роботи в реальних умовах

практичних лікувальних закладів консультація, оволодіння окремими елементами пошукової роботи, клінічно-дослідна робота.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ – Залік.

7. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль, контроль за допомогою друкованих засобів; програмований контроль.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється на практичному занятті відповідно конкретним цілям теми. Рівень підготовки аспірантів визначається на підставі результатів усного опитування, тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Знання аспіранта з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положень про організацію навчального процесу у ВНМУ імені М.І.Пирогова».

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента, а саме: на останньому занятті за розкладом шляхом підрахунку середньої арифметичної традиційної оцінки.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**

Результати складання аспірантом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	

122-140,99	E		
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів, відео- та презентації згідно тематичного плану занять та індивідуальної роботи аспірантів).

9. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам “Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова” (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно “Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова” (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

11. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-клінічної-фармації-і-клінічної-фармакології/аспіранту>

ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Клінічна фармакологія: підручник/ За ред. О.М. Біловола. - Вінниця: Нова книга, 2021.-554 с.
2. Клінічна фармакологія : навч. посіб. / Є. І. Шоріков, Г. І. Шумко, О. С. Хухліна [та ін.]. – Вінниця : Нова кн., 2019. – 510 с
3. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / за редакцією М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко. – К: ВСВ «Медицина». –2024. – 335 с.
4. Лікарські засоби інспектування та підтвердження відповідності належній лабораторній практиці (GLP). (СТ-Н МОЗУ 42–6.5:2024) - Київ, Міністерство охорони здоров'я України, 2024. - 40с.
5. Лікарські засоби стратегії виявлення та зменшення ризиків у перших за участю людини та ранніх клінічних випробуваннях лікарських засобів: СТ-Н МОЗУ 42–7.10:2022. – Київ: Міністерство охорони здоров'я України, 2022. - 50с.
6. Лікарські засоби. Доклінічні дослідження канцерогенності лікарських засобів: СТ-Н МОЗУ 42–6.4:2024. – Київ: Міністерство охорони здоров'я України, 2024. - 51с.
7. Лікарські засоби. Загальні міркування щодо проведення клінічних досліджень (ICH E8 (R1)): СТ-Н МОЗУ 42–7.16:2025. – Київ: Міністерство охорони здоров'я України, 2025. – 56с.

8. Побічна дія ліків – Side Effects of Medications: навчальний посібник у 2 т. / за заг.ред. В.М. Бобирьова, М.М. Потяженка. – Вінниця: Нова Книга, 2020. (I том – 352 с.); 2021 (II том).
9. Побічна дія ліків: підручник для студентів вищих закладів медичної освіти / І.Ф. Беленічев, Н.О. Горчакова, Н.В. Бухтіярова [та ін.]; Запорізький державний медичний університет. – Вінниця : Нова Книга, 2021. 360 с
10. Побічні реакції окремих груп лікарських засобів: Навчальний посібник для студентів медичних та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів, інтернів, лікарів та викладачів клінічної фармакології. Яковлева О.О., Барало Р.П., Вознюк Л.А., Дорошкевич І.О., Кириченко О.В., Клекот О.О., Коновалова Н.В. та ін. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 204с.
11. Сучасна клінічна фармакологія та побічні реакції серцево-судинних лікарських засобів: Навчальний посібник для студентів медичних та фармацевтичних факультетів закладів вищої медичної освіти, лікарів різних спеціальностей. Яковлева О.О., Барало Р.П., Вознюк Л.А., Дорошкевич І.О., Жамба А.О., Кириченко О.В., Клекот О.О. та ін. - Вінниця. Типографія ВНМУ", 2018. - 318 с., 2020. - (ВР ВНМУ, 2020).
12. Rx-index® - довідник еквівалентності лікарських засобів: спеціалізоване медичне видання для фахівців / за ред. І.А. Зупанця, В.П. Черниха. – 3-є вид., допов. та перероб. - Київ: Фармацевт Практик, 2019.- 832с.

Допоміжна література

1. Клінічна фармакологія невідкладних станів у практиці стоматолога: навчальний посібник / О.М. Біловол, Л.Р. Боброннікова, І.І. Вакалюк та ін.; за ред. О.М. Біловола. – Х.: Медицина, 2018. – 296 с.
2. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. Рекомендовано Вченою радою НМАПО імені П.Л.Шупика /Мазур І.П., Хайтович М.В., Голопихо Л.І. —К., 2018. — 376 с.
3. Лікарська токсикологія: підручник / С. М. Дрогвоз, А. Л. Штробля, В. Д. Лук'янчук, М. М. Бабенко, В. М. Хоменко, Держ. експерт. центр МОЗ України, Нац. фармацевт. ун-т, Ужгород. нац. ун-т; За ред. С. М. Дрогвоз.— Харків : Титул, 2022.— 159 с.
4. Лікарські засоби. Клінічні дослідження лікарських засобів для лікування артеріальної гіпертензії: СТ-Н МОЗУ 42–7.15:2024. – Київ, Міністерство охорони здоров'я України, 2024. - Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.11.2024 № 190. – 63с.
5. Фармакологія : підруч. для студентів мед. та стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. / І. С. Чекман, В. М. Бобирьов, В. Й. Кресюн [та ін.]. - Вінниця : Нова кн., 2020. - 471 с.
6. Drugs side effects / [Posokhova K.A., Oleshchuk O.M., Korda M.M., Shevchuk O.O., Cherniashova V.V.]. - 2023. - Ternopil : TNMU.– 286 p.
7. Nathan A. Non-Prescription Medicines. 2020. 320 p.
8. Pharmacology: textbook: in 2 parts. Part 2 / I. Yu. Vysotsky, R. A. Khramova, A. A. Kachanova. — Sumy: Sumy State University, 2020. — 569 p.

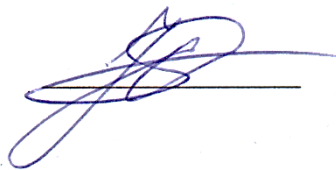
Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmuedu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmuedu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Державний реєстр лікарських засобів www.moz.gov.ua
8. Уніфіковані протоколи ведення хворих www.moz.gov.ua
9. Австралійський бюлетень небажаних лікарських реакцій. <http://www.tga.health.gov.au/adr/aadrb.htm>
10. Британський щомісячний бюлетень з безпечності застосування лікарських засобів.<http://www.mhra.gov.uk/Publications/Safetyguidance/DrugSafetyUpdate/index.htm>

11. Лекції для післядипломної освіти «Принципи клінічної фармакології» Клінічного центру Національного інституту здоров'я США.
<http://www.cc.nih.gov/researchers/training/principles.shtml>.
12. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини:
<http://www.osdm.org/index.php>
13. Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ua>
14. Європейське товариство клінічних фармакологів і фармакотерапевтів:
<http://www.eacpt.org>
15. Ресурс з фармакогенетики. <http://www.pharmgkb.org/>.
16. On-line реєстрація небажаних лікарських реакцій на сайті FDA.
<https://www.accessdata.fda.gov/scripts/medwatch/medwatch-online.htm>
17. Онлайн-платформа з протоколами на засадах доказової медицини:
<http://guidelines.moz.gov>
18. Взаємодія ліків: <https://www.dynamed.com/drug-interactions>
19. Ресурс по взаємодії лікарських засобів: <http://medicine.iupui.edu/flockart/>

Силабус з освітнього компоненту «БК5.1 Клінічна фармакологія » на третьому освітньо-науковому рівні галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності ІЗ Педіатрія обговорено та затверджено на засіданні кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології (протокол № 1, від «27» серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

Святослав СЕМЕНЕНКО